

Організаційно-правові підстави застосування медіації в системі державного управління

Євгеній Бородин, Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

У статті проаналізовано організаційно-правові підстави застосування процедури медіації в системі державного управління в Україні. Автор розглядає еволюцію нормативно-правового забезпечення реалізації інституту медіації. На думку автора, пріоритетним напрямком розвитку медіації є її застосування як самостійного виду діяльності з урегулювання публічно-правових спорів, що існує поряд з іншими способами захисту цивільних прав. У даному випадку мова йде про медіацію як складову частину єдиної системи врегулювання і вирішення правових спорів органами державного управління.

Метою статті є дослідження організаційно-правових підстав впровадження медіації в систему державного управління. Автор аналізує зарубіжний досвід організації та регулювання приватної медіації та виділяє наступні моделі: «ринковий» підхід, коли проведення медіації розглядається як послуга, надання якої здійснюється фізичними особами та організаціями переважно на комерційній основі; публічно-правовий підхід, коли медіація розглядається як один із видів професійної діяльності, певною мірою контрольований державою; підхід саморегулювання, коли медіація також розглядається як один з видів професійної діяльності, однак встановлення стандартів та контроль їх дотримання проводиться самим професійним співтовариством медіаторів. Робиться висновок, що саморегулювання є найбільш раціональним підходом до організації інституту медіації, який відповідає як громадським, так і державним інтересам. Таким чином, цілі нормативно-правового регулювання повинні обмежуватися визнанням медіації самостійним способом врегулювання правових спорів, створенням правових умов і встановленням певних орієнтирів для подальшого розвитку і вдосконалення даного інституту.

Ключові слова: медіація; примирення; публічно-правові спори; державне управління; медіаційна діяльність

Organizational and legal principles of application of media in the system of public administration

Yevhenii Borodin, Dnipropetrovsk regional institute of public administration of National academy for public administration under the President of Ukraine

The article analyzes the organizational and legal grounds for using the procedure of mediation in the system of public administration in Ukraine. The author examines the evolution of the legal and regulatory framework for the implementation of the mediation institute. According to the author, the priority direction of the development of mediation is its application as an independent form of public litigation settlement, which exists along with other ways of protecting civil rights. In this case, we are talking about mediation as an integral part of a unified system of regulation and resolution of legal disputes by public administration.

The purpose of the article is to study the organizational and legal grounds for the introduction of mediation in the system of public administration. The author analyzes the foreign experience of the organization and regulation of private mediation and highlights the following models: a «market» approach where mediation is considered as a service provided by individuals and organizations mainly on a commercial basis; public-law approach, when mediation is considered as one of the types of professional activity, to a certain extent controlled by the state; self-regulation approach, when mediation is also considered as one of the types of professional activity, but the establishment and monitoring of standards is carried out by the professional community of mediators.

It is concluded that self-regulation is the most rational approach to organizing a mediation institution that responds both to public and public interests. Thus, the objectives of regulatory regulation should be limited to the recognition of mediation as an independent way of resolving legal disputes, the creation of legal conditions and the establishment of certain benchmarks for the further development and improvement of this institution.

Keywords: mediation; reconciliation; public-law disputes; state administration; mediation activity

Организационно-правовые основания применения медиации в системе государственного управления

Евгений Бородин, Днепропетровский региональный институт государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

В статье проанализированы организационно-правовые основания применения процедуры медиации в системе государственного управления в Украине. Автор рассматривает эволюцию нормативно-правового обеспечения реализации института медиации. По мнению автора, приоритетным направлением развития медиации является ее применение в качестве самостоятельного вида деятельности по урегулированию публично-правовых споров, существующее наряду с другими способами защиты гражданских прав. В данном случае речь идет о медиации как составляющей единой системы урегулирования и разрешения правовых споров органами государственного управления.

Целью статьи является исследование организационно-правовых оснований внедрения медиации в систему государственного управления. Автор анализирует зарубежный опыт организации и регулирования частной медиации и выделяет следующие модели: «рыночный» подход, когда проведение медиации рассматривается как услуга, предоставление которой осуществляется физическими лицами и организациями преимущественно на коммерческой основе; публично-правовой подход, когда медиация рассматривается как один из видов профессиональной деятельности, в определенной степени контролируемый государством; подход саморегулирования, когда медиация также рассматривается как один из видов профессиональной деятельности, однако установление стандартов и контроль их соблюдения проводится самим профессиональным сообществом медиаторов.

Делается вывод, что саморегулирование является наиболее рациональным подходом к организации института медиации, который соответствует как общественным, так и государственным интересам. Таким образом, цели нормативно-правового регулирования должны ограничиваться признанием медиации самостоятельным способом урегулирования правовых споров, созданием правовых условий и установлением определенных ориентиров для дальнейшего развития и совершенствования данного института.

Ключевые слова: медиация; примирение; публично-правовые споры; государственное управление; медиационная деятельность

Постановка проблеми.

Демократичні перетворення, що відбуваються в Україні, актуалізують потребу розвитку механізмів саморегуляції, коли суб'єкти суспільних відносин мають можливість самостійно встановлювати правила поведінки і контролювати їх дотримання. Зростання активності і відповідальності громадян дозволяє державі делегувати частину своїх повноважень в певних сферах інститутам громадянського суспільства. Зарубіжний досвід свідчить про те, що вирішення публічно-правових спорів відноситься до однієї з таких сфер.

У 2014 році Україна підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом. Згідно зі ст. 1 цієї угоди, Україна і ЄС мають посилювати співпрацю в сфері правосуддя, свободи та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод. Країни Європейського

Союзу погодилися, що забезпечення верховенства права та кращого доступу до правосуддя має включати доступ як до судових, так і до позасудових методів врегулювання спорів [1].

На сьогоднішній день в Україні механізми розгляду і вирішення цивільних (в широкому сенсі) справ є основними способами захисту порушених прав, свобод і законних інтересів громадян. Однак не можна заперечувати, що в сучасних умовах динамічного розвитку громадянського суспільства вони часто виявляються недостатньо ефективними. Учасники спірних правовідносин стають все більше зацікавленими в самостійному врегулюванні виникаючих протиріч на взаємовигідній основі при здійсненні ними контролю над відповідною процедурою та її результатом. Такі потреби не знаходять повного задоволення в межах судової процедури, що обумовлює необхідність дослідження і розвитку інших

способів врегулювання публічно-правових спорів, зокрема медіації.

Стан дослідження проблеми.

Останнім часом проблемам розвитку медіації приділяється значна увага. На жаль, цей феномен ще не став предметом активних теоретико-методологічних пошуків в галузі науки «Державне управління», хоча перша спроба буда здійснена З. В. Красіловською, якою у 2017 р. була захищена кандидатська дисертація «Становлення інституту медіації в системі публічного управління: теоретико-правовий аспект» [2]. Набагато більше досліджень у правовій та психологічній науках.

Мета статті – дослідити організаційно-правові підстави впровадження медіації в систему державного управління.

Виклад основного матеріалу.

Відсутність нормативно-правової регламентації процедури медіації в Україні значно ускладнює її застосування на практиці. Саме тому Верховною Радою України у першому читанні прийнято проект Закону України «Про медіацію» № 3665 [3]. 17 січня 2019 року Комітет ВР з питань правової політики та правосуддя рекомендував його до ухвалення в другому читанні з урахуванням поправок. Цим проектом пропонується запровадити інститут медіації на законодавчому рівні та визначити правові основи надання послуг медіації на професійних засадах [1].

Перші спроби запровадити медіацію у правовий простір України зафіксовані ще в Указі Президента України № 361/2006 від 10 травня 2006 р. «Про концепцію вдосконалення судівництва для утворення справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів», де серед інших положень передбачена необхідність розвитку альтернативних (позасудових) способів врегулювання спорів [4].

У Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні, затвердженій Указом Президента України № 597/2011 від 24 травня 2011 р., підкреслюється необхідність сприяння розвитку програм відновного правосуддя щодо неповнолітніх, які вчинили правопорушення, шляхом запровадження процедури медіації

як ефективного засобу добровільного примирення потерпілого та правопорушника [5].

Згадується про процедуру медіації і в Законі України «Про безоплатну правову допомогу» [6]. Зокрема, ст. 7 цього Закону передбачає, що одним із видів послуг з надання первинної безоплатної правової допомоги в Україні є надання допомоги в забезпеченні доступу особи до медіації.

Крім того, запровадження медіації в Україні включено у План дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених Групою Світового банку у методології рейтингу «Ведення бізнесу» на 2016 рік (п. 9), затверджений розпорядженням Кабінету міністрів України № 1406-р від 16 грудня 2015 р. [7].

При проведенні судової реформи згадки про медіацію та медіаторів було включено в процесуальні кодекси, а Міністерство соціальної політики України навіть затвердило 17 серпня 2016 р. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації) № 892 [8]. Таким чином, медіація була визначена як соціальна послуга, хоча нині діючий Закон «Про соціальні послуги» прямо про неї не говорить. Але вже до нового Закону України «Про соціальні послуги», який набере чинності у 2020 р., медіація включена як базова соціальна послуга [1].

Відповідно до названого стандарту, посередництво (медіація) – це метод розв’язання конфліктів / спорів, за допомогою якого дві або більше сторін конфлікту / спору намагаються у межах структурованого процесу за участю посередника / медіатора досягти згоди для його розв’язання. За задумом авторів стандарту, медіатор допомагає сторонам налагодити комунікацію, пояснити одна одній своє бачення конфлікту / спору, визначити шляхи його розв’язання, проаналізувати та за необхідності скорегувати можливі варіанти рішення, домовленості, а також досягти згоди щодо розв’язання конфлікту / спору та / або усунення / відшкодування спричиненої шкоди.

Основні заходи, що становлять зміст соціальної послуги посередництва (медіації), форми роботи та орієнтовний час для їх виконання, передбачають: допомогу у вре-

гулюванні конфліктів; ведення переговорів; опрацювання шляхів та умов розв'язання конфлікту [8].

Пріоритетним напрямком розвитку медіації є її застосування як самостійного виду діяльності з урегулювання публічно-правових спорів, що існує поряд з іншими способами захисту цивільних прав. У даному випадку мова йде про медіацію як складову частину єдиної системи врегулювання і вирішення правових спорів органами державного управління.

Слід визнати, що на сьогоднішній день відсутня загально визнана концепція організації служби приватної медіації в Україні. Тим часом від відповіді на питання про те, хто має право проводити медіацію, що представляє собою медіаційна діяльність, яким чином повинна бути організована робота медіаторів, залежить подальший розвиток даного механізму в системі державного управління.

У проекті Закону України «Про медіацію» (медіація – це структуровані переговори, в яких сторони намагаються самостійно на добровільній основі досягти згоди за допомогою третьої незалежної сторони – медіатора) запропонована модель медіації, згідно з якою медіатор – спеціально підготовлений посередник, який сприяє сторонам конфлікту (спору) в його врегулюванні шляхом структурованого переговорного процесу (стаття 1, п.2). Професійним медіаторам надається право створювати самоврядні організації (об'єднання медіаторів) [3].

Варто відзначити, що в спеціальній літературі зазначені норми оцінюються дослідниками по-різному. Однак, перш ніж робити висновки щодо запропонованого в проекті Закону варіанту, представляється необхідним проаналізувати зарубіжний досвід організації та регулювання приватної медіації. Тут можна виділити кілька підходів, а саме:

а) «ринковий» підхід, коли проведення медіації розглядається як послуга, надання якої здійснюється фізичними особами та організаціями переважно на комерційній основі;

б) публічно-правовий (умовно) підхід, коли медіація розглядається як один з видів професійної діяльності, певною мірою контрольований державою;

в) підхід саморегулювання, коли медіація також розглядається як один з видів професійної діяльності, однак встановлення стандартів та контроль їх дотримання проводиться самим професійним співтовариством медіаторів.

Проаналізуємо виділені підходи на прикладі деяких зарубіжних країн.

«Ринковий» підхід до організації медіації реалізований, наприклад, в США, в Англії, в Австралії (щодо процедур примирення за комерційними спорами). Згідно цього підходу медіація розглядається як послуга, що надається, як правило, за плату. Проведення процедур примирення здійснюється приватнопрактикуючими медіаторами та організаціями як один із напрямів підприємницької діяльності. Відносини між учасниками медіації регламентуються на договірній основі. При цьому гарантією якості послуг, що надаються, є сумлінність контрагентів і висока репутація посередників, а механізмом контролю – «природний відбір» в умовах конкурентної боротьби на ринку медіаційних послуг.

Звісно ж такий підхід найбільшою мірою відповідає самій ідеї медіації як автономному механізму врегулювання цивільно-правових спорів (без втручання держави); сприяє швидкому поширенню практики застосування медіації та забезпечує її гнучкість. У той же час не можна не відзначити серйозний недолік розглянутого підходу, а саме: при «ринковій» моделі організації медіації відсутні реальні інструменти контролю якості надання послуг і забезпечення однакового підходу до проведення медіації.

В інших державах відбулася інституціоналізація медіації як окремого виду професійної діяльності, що здійснюється за наявності певного контролю з боку держави. Зокрема, даний підхід реалізований в Австрії, де відповідно до Закону про медіацію у цивільно-правових спорах [9], прийнятого у 2003 році, обов'язок щодо ведення списку медіаторів і програм підготовки медіаторів покладено на Федеральне міністерство Юстиції. В разі недотримання встановлених законом вимог до осіб, які бажають здійснювати проведення процедури медіації, Міністр Юстиції має право відмовити

в реєстрації або виключити вже зареєстрованого медіатора зі списку. Виключенню зі списку медіаторів також підлягають особи, що порушували свої професійні обов'язки і вимоги, встановлені в законі.

У даному випадку відсутні негативні риси, властиві «ринковій» моделі організації медіації. До позитивних аспектів реалізації розглянутого підходу слід віднести те, що діяльність з проведення процедур примирення набуває особливого «статусу» і визнається самостійною професією.

Слід звернути увагу, що у законопроекті № 3665 недостатньо чітко врегульовані питання організації професійної діяльності медіаторів та їх професійної підготовки. Зокрема, у висновку Головного-експертного управління зазначено, що необхідно заборонити участь у медіації службовців органів місцевого самоврядування, суддів та інших працівників судових органів, посадових осіб прокуратури, нотаріусів тощо. У проекті № 3665 було б доцільно більш чітко визначити питання правового статусу медіаторів та правові підстави їхньої діяльності (зокрема, чи є вони суб'єктами підприємницької діяльності тощо) [10].

Як недолік цієї моделі необхідно відзначити те, що на державу покладаються додаткові обов'язки, що тягнуть організаційні та фінансові витрати.

Третій підхід до організації медіації передбачає саморегулювання діяльності з її проведення. Це дозволяє зберегти приватну медіацію в сфері громадянського суспільства (без зайвої інституціоналізації цієї процедури), але в той же час забезпечує необхідні механізми контролю якості проведення медіації і професіоналізму медіаторів.

Саморегулювання може здійснюватися в різних формах. Традиційно недержавне саморегулювання має на увазі існування об'єднань представників професійного співтовариства, які самостійно розробляють і затверджують стандарти і нормативи своєї діяльності, здійснюють контроль їх дотримання; а також вирішення внутрішніх і зовнішніх (між членами об'єднання, і третіми особами) конфліктів. Основними завданнями саморегулювальних організацій є захист інтересів, підвищення кваліфікаційного рівня

та конкурентоспроможності своїх членів, забезпечення умов для розвитку професії в цілому. До основних функцій саморегулювальних організацій входить моніторинг якості послуг, що надаються, збір і надання інформації, проведення статистичних досліджень,

Показовим прикладом успішного розвитку таких організацій є досвід Німеччини, де відсутність державної нормативно-правової регламентації медіації заповнюється на приватному рівні шляхом встановлення стандартів і правил саме саморегульованими організаціями. На сьогоднішній день в Німеччині створено кілька професійних спілок медіаторів, найбільшими з яких є Федеральний союз медіації (Bundesverband Mediation), Федеральне робоче об'єднання сімейної медіації (Bundes-Arbeitsgemeinschaft for Familienmediation) та Федеральний союз медіації в економіці та сфері праці (Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt). Членство в даних організаціях строго індивідуальне, що не забороняє медіаторам здійснювати свою професійну діяльність у межах комерційних і некомерційних організацій [11].

Як самостійну форму саморегулювання можна розглядати діяльність спеціалізованих організацій, створених з метою розвитку медіації, підтримки високих етичних та професійних стандартів, а також акредитації медіаторів. Зокрема, в Австралії ще в 1995 році за підтримки Генерального Прокурора була створена Національна консультативна рада з альтернативного вирішення спорів [11] як недержавний орган, до якого увійшли провідні фахівці в галузі альтернативного вирішення спорів. У 2008 році Радою було ініційовано створення Національної системи акредитації медіаторів, яка об'єднує Стандарти практики проведення медіації та Кваліфікаційні стандарти медіаторів [12]. Дана система почала функціонувати в повному обсязі з 1 січня 2010 року. Медіатори, які бажають бути акредитованими згідно національних стандартів, повинні відповідати вимогам, що пред'являються до рівня підготовки і кваліфікації медіаторів, а також бути членами однієї з організацій з акредитації медіаторів. У професійній діяльності акредитовані медіатори зобов'язані дотримувати

тися розроблених Стандартів практики проведення процедури.

На міжнародному рівні механізми саморегулювання реалізуються шляхом створення міжнародних організацій, діяльність яких спрямована на уніфікацію та гармонізацію правил проведення транскордонної медіації. Як приклад можна привести діяльність Міжнародного інституту медіації, який був створений трьома провідними некомерційними організаціями з вирішення спорів: Нідерландським інститутом медіації, Сінгапурським центром медіації / Сінгапурським центром міжнародного арбітражу, Міжнародним центром вирішення спорів / Американською асоціацією адвокатів. Міжнародний інститут медіації є неурядовою некомерційною організацією, яка не базується на членстві. Інститут займається розробкою стандартів діяльності медіаторів та акредитацією практикуючих медіаторів, що відповідають установленим вимогам.

Висновок.

Таким чином, саморегулювання представляється найбільш раціональним підходом до організації інституту медіації, який відповідає як громадським, так і державним інтересам. У цьому сенсі слід підтримати концепцію саморегулювання, закладену в проекті Закону № 3665. У той же час необхідно відзначити, що українське законодавство про медіацію містить ряд спірних положень, які вимагають додаткового аналізу. Перш за все вони стосуються двох аспектів: специфіки діяльності з проведення процедури медіації та статусу її суб'єктів, розгляд яких дозволить краще усвідомити існуючу на сьогоднішній день модель організації ін-

ституту медіації в Україні та визначити можливі напрями її вдосконалення.

Звісно ж, що особливості діяльності з проведення медіації в Україні зумовлюються суттю даної процедури і цілями її впровадження у систему публічного управління. Застосування медіації має забезпечити безперешкодну реалізацію прав учасників правовідносин за допомогою врегулювання суперечок, що виникають без приведення в дію існуючих юрисдикційних механізмів. У цьому сенсі процедура медіації є елементом єдиної системи врегулювання і вирішення правових спорів і визнанням державою способом захисту порушених прав.

Основою розвитку приватної медіації повинен стати спеціальний закон, в якому оформлена загальна концепція даної процедури в українському правовому полі (поняття, принципи, статус учасників), закріплена можливість і визначено сферу її застосування, встановлені юридичні гарантії прав її учасників. Далі ці положення слід розвивати за допомогою приватних механізмів регламентації (саморегулювання, договірне регулювання) в процесуальному законодавстві. Зокрема, в межах галузевого процесуального законодавства повинні отримати своє закріплення гарантії прав учасників медіації, наприклад, гарантії конфіденційності примирної процедури при подальшому розгляді правового спору в суді).

Таким чином, цілі нормативно-правового регулювання повинні обмежуватися визнанням медіації самостійним способом врегулювання правових спорів, створенням правових умов і встановленням певних орієнтирів для подальшого розвитку і вдосконалення даного інституту.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Студенников С. Вирішення спорів у позасудовому порядку: навіщо Україні медіація / С. Студенников // Судебно-юридическая газета. – 12 февраля 2019 г. – Режим доступа: <https://sud.ua/ru/news/publication/135252-virishennya-sporiv-v-pozasudovomu-poryadku-navischo-ukrayini-mediatsiya>
2. Красіловська З. В. Становлення інституту медіації в системі публічного управління: теоретико-правовий аспект: автореф. дис. канд. наук з державного управління / З. В. Красіловська. – Одеса, 2017. – 20 с.
3. Про медіацію: проект Закону України від 17.12.2015 № 3665. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JN2TT00V.html
4. Про концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: Указ Президента України № 361/2006 від 10 травня 2006 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361/2006>
5. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: Указ Президента України №597/2011 від 24 травня 2011 р. – Режим доступу: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/597/2011>

6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 року № 3460-VI. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
7. Про затвердження плану дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених Групою Світового банку у методології рейтингу “Ведення бізнесу”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1406-р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1406-2015-%D1%80>
8. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації): наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 № 892. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16>
9. Austrian Mediation Act (Law on mediation in civil law matters). – Retrieved from: [http://portal.wko.at/wk/format_detail.wk?AngID=1&StID=362257&DstID=682&titel=Austrian, Mediation, Act](http://portal.wko.at/wk/format_detail.wk?AngID=1&StID=362257&DstID=682&titel=Austrian%2C+Mediation%2C+Act).
10. Макаренко Є. Закон про медіацію: нереальна реальність. // Юридична газета. № 38(640). – 18.09 2018. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodniy-arbitrazh-ta-adr/zakon-pro-mediacyu-nerealna-realnist.html>
11. NADRAC publications. – Retrieved from: <http://www.nadrac.gov.au>.
12. Mediator: Standarts Board. – Retrieved from: <https://msb.org.au/>

REFERENCES

1. Studennikov, S. (2019). Virishennya sporiv u pozasudovomu poryadku: navisho Ukrayini mediacya [Solving Out-of-Court Disputes: Why Ukraine Mediation]. *Sudebno-yuridicheskaya gazeta*. Retrieved from: <https://sud.ua/ru/news/publication/135252-virishennya-sporiv-v-pozasudovomu-poryadku-navisho-ukrayini-mediatsiya> [in Ukrainian].
2. Krasilovska, Z.V. (2017). *Stanovlennya institutu mediacyi v sistemi publichnogo upravlinnya: teoretiko-pravovij aspect [Formation of the institution of mediation in the system of public administration: the theoretical and legal aspect]*. Extended abstract of candidate's thesis. Odesa [in Ukrainian].
3. *Pro mediacyu: proekt Zakonu Ukrayini vid 17.12.2015 № 3665 [About mediation: the draft Law of Ukraine 17.12.2015 № 3665]*. Retrieved from: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH2TT00V.html [in Ukrainian].
4. *Pro koncepciyu vdoskonalennya sudivnictva dlya utverdzhennya spravedlivogo sudu v Ukrayini vidpovidno do yevropejskikh standartiv: Ukaz Prezidenta Ukrayini № 361/2006 vid 10 travnya 2006 r. [About the concept of improvement of the judiciary for the establishment of a fair court in Ukraine in accordance with European standards: Presidential Decree № 361/2006 May 10, 2006]*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361/2006> [in Ukrainian].
5. *Pro Koncepciyu rozvitku kriminalnoyi yustitsiyi shodo nepovnolitnih v Ukrayini: Ukaz Prezidenta Ukrayini № 597/2011 vid 24 travnya 2011 r. [About the Concept of the Development of Criminal Justice for Minors in Ukraine: Decree of the President of Ukraine № 597 / 2011 dated May 24, 2011]*. Retrieved from: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/597/2011> [in Ukrainian].
6. *Pro bezoplatnu pravovu dopomogu: Zakon Ukrayini vid 2 chervnya 2011 roku № 3460-VI [About free legal aid: Law of Ukraine dated June 2, 2011 № 3460-VI]*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17> [in Ukrainian].
7. *Pro zatverdzhennya planu dij shodo implementaciyi krashih praktik yakisnogo ta effektivnogo reguluyvannya, vidobrazhenih Grupoyu Svitovogo banku u metodologiyi rejtingu “Vedennya biznesu”: Rozporядzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayini vid 16 grudnya 2015 r. № 1406-r [On approval of the action plan on implementation of the best practices of high-quality and efficient regulation reflected by the World Bank Group in the Doing Business rating methodology: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 16, 2015, № 1406-p]*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1406-2015-%D1%80> [in Ukrainian].
8. *Pro zatverdzhennya Derzhavnogo standartu socialnoyi poslugi poserednictva (mediacyi): nakaz Ministerstva socialnoyi politiki Ukrayini vid 17.08.2016 № 892 [On Approval of the State Standard of Social Services for Mediation (Mediation): Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine dated August 17, 2016 № 892]*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16> [in Ukrainian].
9. *Austrian Mediation Act (Law on mediation in civil law matters)*. Retrieved from: [http://portal.wko.at/wk/format_detail.wk?AngID=1&StID=362257&DstID=682&titel=Austrian, Mediation, Act](http://portal.wko.at/wk/format_detail.wk?AngID=1&StID=362257&DstID=682&titel=Austrian%2C+Mediation%2C+Act).
10. Makareno, Ye. (2018). Zakon pro mediacyu: nerealna realnist [The law on mediation: an unreal reality]. *Yuridichna gazeta*, 38. Retrieved from: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodniy-arbitrazh-ta-adr/zakon-pro-mediacyu-nerealna-realnist.html> [in Ukrainian].
11. *NADRAC publications*. Retrieved from: <http://www.nadrac.gov.au>.
12. *Mediator: Standarts Board*. Retrieved from: <https://msb.org.au/>

Бородин Євгеній Євгенійович

Аспірант

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України
49000, м. Дніпро, вул. Гоголя, 29

Email: e.i.borodin@vidr.dp.ua

Yevhenii Borodin

Postgraduate

Dnipropetrovsk regional institute of public administration of National academy for public administration under the President of Ukraine
29, Gogola Str., Dnipro, 49000, Ukraine

Цитування: Бородин Є. Є. Організаційно-правові підстави застосування медіації в системі державного управління / Є. Є. Бородин // Аспекти публічного управління. – 2019. – Т. 7 – № 4. – С. 28-34

Citation: Borodin, Y.Y. (2019). Organizational and legal principles of application of mediation in the system of public administration [Organizational and legal principles of application of mediation in the system of public administration]. *Public administration aspects*, 7 (4), 28-34

Стаття надійшла / Article arrived: 08.03.2019

Схвалено до друку / Accepted: 10.04.2019